

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC VÀ TINH THẦN DÂN TỘC

Chủ tịch Hồ Chí Minh trong suốt cuộc đời hoạt động và lãnh đạo cách mạng luôn nêu cao và làm tỏa sáng tinh thần yêu nước và tinh thần dân tộc. Trên thực tế, chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc đã tạo động lực mạnh mẽ cho dân tộc Việt Nam trong suốt quá trình đấu tranh giành và bảo vệ nền độc lập dân tộc. Trong mọi giai đoạn của cách mạng, Đảng ta luôn chú trọng khơi dậy và phát huy cao độ sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo thành động lực to lớn thực hiện thắng lợi mọi mục tiêu, nhiệm vụ của cách mạng.

Sinh ra và lớn lên trong bối cảnh nước mất nhà tan, nhân dân phải chịu cảnh áp bức bóc lột, cuộc sống lầm than, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm giác ngộ lý tưởng cách mạng và người đã quyết ra đi tìm con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc ta. Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người đã để lại cho dân tộc Việt Nam một tấm gương sáng về thực hiện chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc cao cả. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: "Tôi không có gia đình, cũng không có con cái. Nước Việt Nam là gia đình của tôi. Tất cả thanh niên Việt Nam là con cháu của tôi. Mất một thanh niên Việt Nam là tôi như đứt một đoạn ruột" [1]. Chính việc xuất phát từ chủ nghĩa yêu nước cao cả, từ lòng yêu nước cháy bỏng khiến cuộc đời hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đau đớn khát vọng giải phóng dân tộc, mang lại cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc cho toàn thể nhân dân. Người từng khẳng định: "Yêu Tổ quốc, yêu nhân dân phải gắn liền với yêu chủ nghĩa xã hội, vì chỉ có tiến lên chủ nghĩa xã hội thì dân mình mới được ấm no, Tổ quốc mới được giàu mạnh" [2].

Phải khẳng định rằng, trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ nghĩa yêu nước luôn được thể hiện, gắn chặt với lý tưởng giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội và giải phóng con người; lý tưởng xây

dựng một Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa phồn vinh, ấm no, tự do, hạnh phúc đến với mọi người, mọi nhà. Chủ nghĩa yêu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấm đượm vào toàn thể dân tộc Việt Nam, được hiện thực hóa trong quá trình thực hiện nhiệm vụ cách mạng Việt Nam qua từng giai đoạn.

Chủ tịch Hồ Chí Minh ra đi tìm đường cứu nước với một quyết tâm và sự khát khao cháy bỏng phải tìm thấy được con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc Việt Nam, để giải phóng dân tộc Việt Nam khỏi ách đô hộ của kẻ thù, giải phóng kiếp lầm than của người dân một nước thuộc địa. Người đã đến với

chủ nghĩa Mác-Lênin và tìm thấy con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc Việt Nam - độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Trong Tuyên ngôn Đảng cộng sản, Mác-Ăngghen đã đề cập mối quan hệ dân tộc và giai cấp: Cuộc đấu tranh của giai cấp vô sản nhằm lật đổ ách thống trị của giai cấp tư sản, ở giai đoạn đầu của nó là mang tính chất dân tộc. Mác kêu gọi: Giai cấp vô sản mỗi nước trước hết phải giành lấy chính quyền, phải tự vươn lên thành giai cấp dân tộc, phải tự mình trở thành giai cấp dân tộc... không phải theo cái nghĩa như giai cấp tư sản hiếu.

Chủ nghĩa yêu nước trong tư tưởng Hồ Chí Minh là sự gấp gáp,

tổng hòa của tư tưởng yêu nước Việt Nam chân chính; truyền thống, tinh hoa văn hóa của dân tộc ta với hệ tư tưởng tiên tiến của giai cấp công nhân mà chủ nghĩa Mác-Lênin là đại diện. Đó là sự hòa quyện giữa tư tưởng truyền thống và tư tưởng hiện đại, chứa đựng trong đó sức mạnh của dân tộc với sức mạnh thời đại.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hiện thực hóa tư tưởng yêu nước bằng việc lựa chọn con đường cứu nước đúng đắn, Người đề cao lòng yêu Tổ quốc, yêu nhân dân, xác định nhiệm vụ đánh đổ đế quốc, thực dân, đánh đổ ách thống trị của nước ngoài là yếu tố mấu chốt để giải phóng dân tộc, đồng thời, phải làm cho dân được tự do, ấm no, hạnh phúc. Lòng yêu nước sâu sắc, triệt để và đầy tính nhân văn của Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn thể hiện rõ nét trong từng lời nói và việc làm của Người trong suốt quá trình quá trình hoạt động và lãnh đạo cách mạng.

Trong một lần trả lời phỏng vấn các nhà báo nước ngoài (năm 1946), Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: "Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nhà nước được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành" [3]. Người cũng khẳng định: "Nếu nước độc lập mà dân không được hưởng hạnh phúc, tự do, thì độc lập cũng chẳng có nghĩa lý gì" [4]. Như vậy, chủ nghĩa yêu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn chứa tình yêu nước, yêu dân, tình yêu chủ nghĩa xã hội. Nói cách khác chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc trong Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn thống nhất, hòa quyện với nhau.

Đến năm 1960, Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định rõ: Chỉ có chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản mới giải phóng được các dân tộc bị áp bức và những người lao động trên thế giới khỏi ách nô lệ. Phải thấy rằng, tư tưởng Hồ Chí Minh về mối quan hệ khăng khít giữa độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội vừa phản ánh

quy luật khách quan của sự nghiệp giải phóng dân tộc trong thời đại cách mạng vô sản, vừa phản ánh mối quan hệ không thể tách rời giữa mục tiêu giải phóng dân tộc với giải phóng giai cấp, giải phóng con người. Theo Người, yêu Tổ quốc, yêu nhân dân phải gắn với yêu chủ nghĩa xã hội, vì chỉ có chủ nghĩa xã hội mới mang lại cuộc sống ấm no cho nhân dân, sự giàu mạnh cho Tổ quốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã phát triển chủ nghĩa yêu nước truyền thống thành chủ nghĩa yêu nước hiện đại, độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

Trong suốt giai đoạn cách mạng đấu tranh giải phóng dân tộc, Nhân dân ta đã trải qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, có những thời điểm cách mạng Việt Nam gặp muôn vàn khó khăn, song nhờ có sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, tinh thần yêu nước của dân tộc Việt Nam đã được khơi dậy và phát triển cao độ, toàn dân tộc Việt Nam đã đoàn kết một lòng sát cánh cùng Đảng đứng lên đấu tranh giành độc lập dân tộc.

Trong quá trình thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, Đảng ta luôn coi trọng huy động tối đa mọi nguồn lực để thực hiện thắng lợi các mục tiêu chiến lược của cách mạng đề ra. Trong đó, phát huy chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc theo tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới đất nước luôn được Đảng ta đặc biệt quan tâm coi trọng. Hiện nay, Việt Nam đang thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng; ngày càng tham gia sâu môi trường thương mại quốc tế. Do vậy, Đảng ta chủ trương phải phát huy sức mạnh toàn dân tộc, kết hợp chặt chẽ giữa chủ nghĩa yêu nước với tinh thần dân tộc để vượt qua khó khăn, mang lại những thành công vững chắc.

Trước xu thế mở cửa hội nhập quốc tế, với những tác động đan xen của nhiều nhân tố tiêu cực

khiến cho một bộ phận cán bộ, đảng viên tha hóa, chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc ở một bộ phận cán bộ, đảng viên đang có biểu hiện bị phai nhạt mục tiêu, lý tưởng cách mạng. Đảng ta đã khắc phục bằng việc tập trung xây dựng, thực hiện cơ chế, chính sách phù hợp, tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng; giáo dục về các chủ trương, đường lối và mục tiêu xây dựng chủ nghĩa xã hội. Phát động toàn Đảng, toàn dân và toàn quân đẩy mạnh vận động, thực hiện chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thực hiện công cuộc đổi mới hiện nay; nêu cao tinh túc giác, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Đại hội XIII của Đảng ta diễn ra trong không khí dân chủ, đoàn kết, phát huy cao độ tinh thần, trí tuệ của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ của cách mạng trong giai đoạn mới. Chủ đề của Đại hội XIII của Đảng trên cơ sở kế thừa, phát huy chủ nghĩa yêu nước và tinh thần dân tộc của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng nhấn mạnh các nội dung phản ánh ý chí, khát vọng của dân tộc ta, nhân dân ta về phát triển đất nước trong thời kỳ mới: "...phát huy ý chí, khát vọng, sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, kết hợp sức mạnh thời đại; đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, phát triển nhanh và bền vững đất nước;... phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa".

PHẠM DOÃN TÌNH

Tài liệu tham khảo:

[1] Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 5, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tr. 81.

[2] [3] [4] Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 4, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tr. 41, 121, 76.